

18-02-2021

§ 16b miljøtilladelse

af kvægbruget
Bjerregård
Trabjergvej 2, 7500 Holstebro

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
MEDDELELSE AF MILJØTILLADELSE	5
MILJØTILLADELSENS VILKÅR	6
BASISOPLYSNINGER.....	6
INDRETNING OG DRIFT	6
ANLÆG OG BYGNINGER.....	7
LUGT	7
ØVRIGE GENER.....	7
BAT	8
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	9
BASISOPLYSNINGER.....	9
INDRETNING OG DRIFT	9
ANLÆG OG BYGNINGER.....	10
BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN	13
AMMONIAK.....	15
LUGT	18
ØVRIGE GENER.....	19
FØLGEVIRKNINGER	21
BAT	21
GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER	22
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	23
KLAGEVEJLEDNING	23
OFFENTLIGGØRELSE	23
BILAG	25
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	25
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN.....	26
BILAG 3 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	27
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER	28
BILAG 5 – LAVBUNDSAREALER	29
BILAG 6 – HØJDEKURVE.....	30
BILAG 7 – GYLLEUHELD	31
BILAG 8 – DRIFTSJOURNAL.....	32

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	18-02-2021
Husdyrbrugets adresse	Trabjergvej 2, 7500 Holstebro
Ejendomsnummer	661-0005769
Matrikel	3a - Trabjerg By, Borbjerg
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Lars Nørgaard Christensen
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	33190042 / 1016407484 / 53988
Husdyrbrugets ejer	Lars Nørgaard Christensen
Husdyrbrugets telefonnumre	20113308
Husdyrbrugets e-mail	hajslund@live.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	223021
Husdyrbrugets konsulent	Henrik Germundsson, Henrik Germundsson, h.germundsson@mail.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro husdyrbrug@holstebro.dk Tlf. 96117563

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Afgørelsen om miljøtilladelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøtilladelse omfattet af retsbeskyttelse.
Hvis godkendelsen ikke udnyttes	Hvis godkendelsen ikke udnyttes gælder produktionstilladelsen fastsat i afgørelse om ikke VVM-pligt af 01-09-2004.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Andre love og tilladelser	Denne miljøtilladelse omfatter ikke andre tilladelser.
Samtidighed i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

Sagsresumé

Ansøgningen omfatter udvidelse af staldarealet med ca. 220 m² ved etablering af et fællesareal med tilhørende foderbord, på husdyrbruget på Trabjergvej 2, 7500 Holstebro. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 02-12-2020. Udvidelsen har til sigte at øge dyrevelfærden således, at opholdsarealet pr. ko øges. Fællesarealet vil blive anlagt i tilknytning til den eksisterende malkekostald. Fællesarealet på ca. 220 m² vil blive etableret med et støbt fast gulv med hældning til spalter i den eksisterende malkekostald. Fællesarealet vil ikke blive overdækket. Husdyrbruget drives økologisk.

Husdyrbruget får et produktionsareal på mere end 100 m² (2.923 m²) og er ikke omfattet af lovens § 16a. Husdyrbruget er derfor omfattet af § 16b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹

---

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Meddelelse af miljøtilladelse

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøtilladelse overholdes.

Afgørelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, de stillede vilkår og den miljøtekniske beskrivelse m.v. meddeler Holstebro Kommune hermed miljøtilladelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 2.923 m², på husdyrbruget matr. nr. 3a - Trabjerg By, Borbjerg, beliggende Trabjergvej 2, 7500 Holstebro.

På Holstebro Kommunes vegne

Søren Bay Højbjerg
Miljømedarbejder

Miljøtilladelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøtilladelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøtilladelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøtillades vilkår. Opgørelse af f.eks.:
  - Produktionsarealets størrelse
  - Affaldsregistrering og -bortskaffelse
  - Driftsjournaler (jvf. bilag 8)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.
3. Husdyrbruget skal drives økologisk og leve op til økologireglerne. Husdyrbruget skal være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.

Samlet udnyttelse af miljøtilladelse

4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøtilladelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

6. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ungdyrstald	Alle kvæg	Sengestald med spalter (line-spil)	745
Malkekostald	Alle dyr	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.200
Goldko-/ungdyrstald	Alle kvæg	Dybstrøelse	774
Fællesareal/foderbord	Alle kvæg	Sengestald med fast gulv	220
			2.923

7. Dyrene fra staldafsnittet "Ungdyrstald" skal være udegående i minimum 4 mdr. om året. Der skal kunne fremvises dokumentation herfor.
8. Dyrene fra staldafsnittet "Malkekostald", "Goldko-/ungdyrstald" og "Fællesareal/foderbord" skal være udegående i minimum 6 mdr. om året. Der skal kunne fremvises dokumentation herfor.
9. Fællesareal/foderbord skal holdes rent for foderrester, gødning m.v., således der ikke opstår risiko for udvaskning af organisk materiale til de omkringliggende arealer. Fællesarealet skal rengøres minimum en gang dagligt.

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

10. Husdyrbrugets gyllebeholder på 3.000 m³ skal være overdækket med fast teltoverdækning.
11. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn efter seneste handling.
12. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen.
13. Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 8, skal dette noteres i logbogen med angivelse af årsag til dette.
14. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

15. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på lavbundsarealer, og/eller arealer der skrånner mod vandløb og søer.
16. Der skal føres journal over placering af ensilagemarkstakke på kort. Ensilagemarkstakke skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år.
17. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder boringer til markvanding	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Driftsforstyrrelser eller uheld

18. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
19. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

20. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Øvrige gener

Transport

21. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

22. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

	Mandag – fredag kl. 07-18 (8 timer)	Mandag – fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 (maks. værdi)
	Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
		Søn- og helligdag kl. 07-22 (8 timer)		
dB(A)	55	45	40	55

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjkluder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

23. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

24. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Handleplaner ved uforudsete gener

25. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftergive at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

BAT

26. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Basisoplysninger

Dokumentation

Der er stillet vilkår om at ophævelse af eksisterende produktionstilladelse, når ansøger påbegynder udnyttelse af nærværende miljøtilladelse. Såfremt nærværende miljøtilladelse ikke taget i brug indenfor udnyttelsesfristen på 6 år vil eksisterende produktionstilladelse fortsat være gældende.

Samlet udnyttelse af tilladelse

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til, om der kan ske delvis udnyttelse af projektet. Derfor er nærværende miljøtilladelse en samlet tilladelse. Dette er sikret ved vilkår.

Driftsansvarlig

Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om miljøtilladelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller ændringer af hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Indretning og drift

Skema 1 angiver de ansøgte produktionsarealer med tilhørende staldsystemer og miljøteknologier:

Skema 1. Produktionsareal og miljøteknologi.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Størrelse ca. (m ²)	Produktions areal (m ²)	*Miljøteknologi
Ungdyrstald	Alle kvæg. Sengestald med spalter (linespil) (udegående i mindst 4 mdr.)	745	729	
Malkekostald	Alle kvæg. Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) (udegående i mindst 4 mdr.)	1.256	1.200	
Goldko-/ungdyrstald	Alle dyr. Dybstrøelse (udegående i mindst 4 mdr.)	788	774	
Fællesareal/foderbord (Ny)	Alle Kvæg. Sengestald med fast gulv (udegående i mindst 4 mdr.)	227	220	
		3.016	2.923	

* Vedr. miljøteknologi og vurdering af BAT (Bedste anvendelige teknologi) henvises til senere afsnit med uddybende beskrivelse.

Fællesareal/foderbordet skal holdes rent for foderrester, gødning m.v., således der ikke opstår risiko for udvaskning af organisk materiale til de omkringliggende arealer. Fællesarealet skal rengøres minimum en gang dagligt. Dette er sikret ved vilkår.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, og der er ikke tidligere udarbejdet VVM redegørelse eller foretaget VVM screening af dyreholdet.

- Produktionsarealet i nudrift og 8-årsdrift er fastsat ud fra opmåling af eksisterende staldarealer.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med udvidelsen opføres der et fællesareal/foderbord på ca. 227 m². Gulvet bliver her et støbt betongulv med fald mod de eksisterende spalter i malkekostalden. Vand og gødning opsamles derfor i malkekostalden. Fællesarealet/foderbordet overdækkes ikke.

Skema 2. Beskrivelse af anlæg og størrelser.

Nummer	Anlæg	Størrelse
1	Ensilagesiloer	Ca. 2.200 m ²
2	Møddingsplads	Ca. 375 m ²
3	Udsprinklingsanlæg/opsamlingstank	70 m ³
4	Ungdyrstald	Ca. 745 m ²
5	Malkekostald	Ca. 1256 m ²
6	Goldko-/ungdyrstald	Ca. 788 m ²
7	Fællesareal/foderbord	Ca. 227 m ²
8	Gyllekanaler/-kummer	Ca. 500 m ³
	Fortank	Ca. 30 m ³
8	Gyllebeholder	3.000 m ³

Oversigt over anlæg kan ses i bilag 2.

Opbevaring af husdyrgødning

Gødningen fra den ansøgte produktion håndteres som gylle og i mindre grad som dybstrøelse.

Flydende husdyrgødning

Gylle fra stalden udsluses til ejendommens overdækkede gyllebeholder.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret gylle mængde, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 3.036 m³ flydende husdyrgødning, samt 471 m³ afløb fra møddingspladsen og vand fra fællesarealet/foderbordet, svarende til en opsamlet mængde på 3.507 m³.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 3. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Beholderkontrol	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder	2004	2019	3.000
Gyllekanaler/-kummer			ca. 500
Fortank			ca. 30
Samlet opbevaringskapacitet			3.530

* Adresse, postnummer by for lejet gyllebeholder.

Husdyrbruget skal mindst råde over 9 måneders opbevaringskapacitet. På husdyrbruget er der med en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 12 måneders produktion. Vurderingen er baseret på en produktion af 130 årskøer, tung race i sengestald. Samt 80 årsopdræt, kvier og stude, tung race i sengestald.

Fast overdækning af gyllebeholder

Ejendommens gyllebeholder på 3.000 m³ er etableret med fast overdækning. Der er ansøgningen valgt overdækning som miljøteknologi. Derfor stilles der fastholdelsesvilkår til dette. Der stilles desuden vilkår om reparation af teltdugen ved skader af denne for at sikre den ammoniakreducerende effekt for tiltaget.

For at sikre den mindskede ammoniakfordampning, stilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

Fast husdyrgødning

Der produceres dybstrøelse svarende til ca. 600 m³. Dybstrøelsesstaldene tømmes to gange årligt. Dybstrøelsen køres enten direkte i marken og nedpløjes eller bliver oplagt på møddingspladsen. Disse oplyser er baseret på ansøgningsmaterialet og forudsat 85 kalve/kvier/goldkøer, som går 6 mdr. på græs.

For at sikre mod udsivning til vandmiljøet er der stillet vilkår om, at dybstrøelse ikke må placeres på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

I forbindelse med den nuværende drift opbevares græs- og majsensilage på ensilagepladser på ca. 2.200 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme areal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. kompostmarkstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at risiko for punktkildeforurening og afstrømning mindskes. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke.

I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 4. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af stakkene på kort, og at ensilage-spild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Der stilles også vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Der kan være en større risiko for udvaskning af næringsstoffer fra lavbundsgrunde. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer. Lavbundsarealer fremgår af bilag 5.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være brand og gylleuheld.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet, vurderes det som værende usandsynligt, at gyllen løber til grøfter eller vandløb. Terrænet omkring gyllebeholderne er ikke stærkt skrånende mod hverken grøfter, vandløb eller naturområder, og derfor vil gyllen ikke udgøre en risiko for overfladevand eller natur. Nordvest for ejendommens gyllebeholder, i en afstand af ca. 90 m, findes der en sø på ca. 600 m². Gyllebeholderen er placeret i terrænkvote 48,25-49,25, mens søen er placeret i kvote 49,75-50. Imellem gyllebeholderen og søen findes derudover en række driftsbygninger. Fordi søen ligger højere i terræn vurderes det som usandsynligt, at der er risiko for forurening i forbindelse med et gylleuheld (se bilag 6).

Mod sydøst ligger Skave å i en afstand af ca. 950 meter fra gyllebeholder. Det vurderes som værende usandsynligt, at gyllen vil løbe over Stendisvej, der ligger i en afstand af ca. 400 meter fra gyllebeholderen (se bilag 7).

I ansøgningen er det oplyst, der altid er halm (opsugende materiale) og halmballer til stede på gården, som kan anvendes til opdæmning af evt. gylleudslip. Gården har en minilæsser, som kan håndtere halmballer.

Beredskabsplan

I ansøgningsmaterialet fremgår det at husdyrbruget vil udarbejde en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol. Dette er sikret ved vilkår.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 1 km nord for Skave byzone. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Skema 5. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabobeboelse (Trabjergvej 4, 7500 Holstebro) - krav 50 meter	>150 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde Lokalplan: 106, Holstebro, Område ved Borbjergvej i Skave (krav 50 m)	>900 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende Lokalplan: 106, Holstebro, Område ved Borbjergvej i Skave (krav 50 m)	>900 m

Afstand fra hele husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg til naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende <u>inden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	>7.000 m
Kategori 2-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper, beliggende <u>uden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	>2.000 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>1.000 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>300 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>60 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>100 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>10.000 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>60 m
Naboskel (krav 30 m) - Ny - Fællesareal/foderbord	>140 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene Husdyrbrugloven, jf. §§ 6, 7 og 8 samt Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og §6.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Ejendommen er beliggende i landskabskarakterområdet Vinderup Bakkelandskab. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger:

"Karakterområdets landskab er et sammensat, småbakked landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller. Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagne mønster. Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd.

Nyt landbrugsbyggeri bør kun opføres i tilknytning til eksisterende landbrugsbyggeri for ikke at forstærke landskabets komplekse bebyggelsesstruktur. Nye bygninger skal orienteres efter linjerne i det eksisterende byggeri for at opnå et harmonisk udtryk. Ønskes afskærmende beplantning bør det understøtte og dermed udbygge den eksisterende bevoksningsstruktur af læhegn og små bevoksninger."

Anlæggets placering og udformning

I forbindelse med udvidelsen opføres der et fællesareal/foderbord på ca. 227 m². Gulvet bliver her et støbt betongulv med fald mod de eksisterende spalter i malkekostalden. Vand og gødning opsamles derfor i malkekostalden. Fællesarealet/foderbordet overdækkes ikke. Fællesarealet/foderbordet anlægges i umildbar tilknytning til de øvrige bygninger (malkekostalden).

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen Bjerregård ligger mellem Skave og Stendis. Husdyrbruget ligger i et område med flere landbrug.

Udpegninger og beskyttelseslinjer

Særligt værdifulde kulturmiljøer (1116 og 1117)

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger delvis inden for et område udpeget til værdifuldt kulturmiljø i forbindelse med 'Oldtidsvejen - fra Dybå til Trandum ved Karup Å'. Kulturmiljøet dækker dele af den såkaldte 'Oldtidsvej', som løber langs sidste istids hovedopholdslinje gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer samt uden for områder, hvor der skal tages særligt hensyn til landskab og kyst. Nærområdet ved ejendommen er præget af store landbrugsflader med få spredte læhegn primært i nordsyd-gående retning, Borbjerg Plantage samt dalen ved Skave Å/Stendis Bæk.

Det vurderes ikke at opførelsen af fællesarealet/foderbordet vil have indflydelse på områdets værdifulde kulturmiljø. Anlæggets størrelse (ca. 227 m²) og placering i tilknytning til de eksisterende bygninger ligger til grund for denne vurdering.

Samlet vurdering

Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke er en væsentlig ændring i forhold til eksisterende. Fællesarealet/foderbordet opføres i tilknytning til eksisterende og husdyrbrugets anlæg vil fortsat fremstå som en samlet enhed.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstoffølsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • ammoniakfølsomme habitatnaturtyper • § 3 beskyttede heder • § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder > 10 ha • § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha • højmoser og lobeliesøer	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder, moser og overdrev ammoniakfølsomme skove	Maks. merdeposition ≥ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra hele husdyrbrugets stalde og lager - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 2.489,4 kg N/år, hvilket er en meremission på 184,8 kg N/år i forhold til nudrift og 27,8 kg N/år i forhold til 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2012

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2012 (8 år siden) til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger til to naturområder i [Husdyrgodkendelse.dk](#). Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

Figur 1: Beregninger af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **2489,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **27,8** (kg NH₃-N/år)

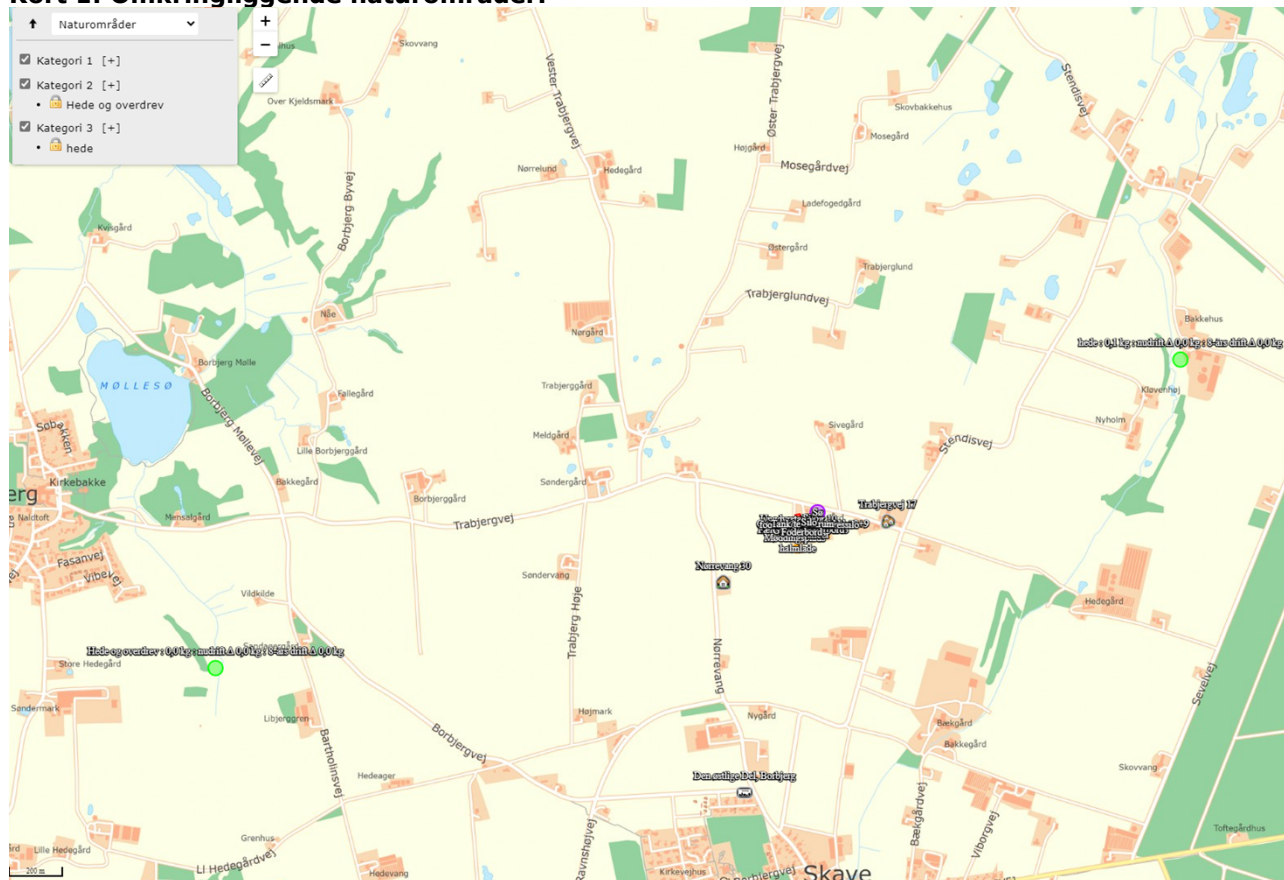
Meremission (nudrift): **184,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Hede og overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Kort 1: Omkringliggende naturområder.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmeste Natura 2000-område i forhold til husdyrbruget er EF-habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindste afstanden hertil er ca. 7,2 kilometer mod nordvest for ejendommen.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med den pågældende afstand og en samlet emission på 2489 kg N/år vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Vest for ejendommen i en afstand af ca. 2 kilometer fra bygningerne er registreret et 4,8 ha stort overdrevarsareal, som er det nærmest beliggende naturareal, som er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er tale om et område syd for Borbjerg med fine, næringsfattige, kreaturafræssede overdrevarsarealer på stejle skrænter ned mod et meget fint vældområde. De to overdrevarsarealer her er hhv. 4,3 og 1,4 ha store. Udover flere arter af vokshatte findes her karakteristiske arter som smuk perikon, blåhat, djævelsbid, tormentil og krat-fladbælg.

Beregninger viser en totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste §3-naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er tre mindre overdrev på skrænter ca. 1,6 kilometer mod nordøst.

Kommunens konsulenter har i 2018 gennemgået overdrevene og vurderet naturtilstanden til III-IV, moderat til ringe.

Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra driftsændringerne (både nudrift og 8-årsdrift) og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år.

Det nærmeste område med potentielt ammoniakfølsom skov ligger 750 meter øst for ejendommen, og her vil reglerne for kategori 3 natur også være overholdt.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Jf. ansøgningskema 223021 er beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning, som overskrider 1,0 kg N/ha/år, overholder det ansøgte lovens krav om maksimal deposition af ammoniak i kategori 3-natur.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Grøn mosaikguldsmed: Der foreligger et fund fra Holstebro By i 2014, men arten vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende miljøtilladelse.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøtilladelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 223021) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone, jvf. Skema 6.

Skema 6. Lugtberegning.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Nørrevang 30 	1	FMK	47,5*	47,5*	382,6	Ja
Trabjergvej 17 	2	FMK	84,5	84,5	348,4	Ja
Den østlige Del, Borbjerg 	0	FMK	150,3	150,3	1087,2	Ja

* Geneafstanden fra modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

På baggrund af, at afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og kravene i lugtberegningen er overholdt, stilles der ikke skærpede vilkår til husdyrbrugets staldmanagement.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Samlet vurdering

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe lugtgenerne.

På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos de omkringboende.

Øvrige gener

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, gødning, foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. Herudover vil de daglige transporter primært foregå indenfor normal arbejdstid. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Skema 7. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Formål med transporter	Antal før udvidelse	Antal efter udvidelse	Ændring
Grovfoder/hø /halm	845	845	0
Husdyrgødning	150	153	3
Mælk afhentning	365	365	0
Brændstof/varetransport	25	25	0
Dyrlæge/Affald	38	38	0
Diverse	25	25	0
Antal transporter i alt	1448	1451	3

Antal af transporter vil ikke blive forøget markant af udvidelsen. Der vil være en mindre stigning på 3 transporter af husdyrgødning.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøtilladelse.

Samlet vurdering

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Klasse 3: 50 m afstand

Klasse 6: 300 m afstand

Klasse 7: 500 m afstand

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervmæssigt dyrehold, minus svinefarme

Støjkilder på husdyrbruget består primært af malkeanlæg, traktortrukket foderblander og sæsonbetonet aktivitet såsom øget transport i forbindelse med udbringning af gylle samt støj i forbindelse med ensilering af græs og majs.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets nærmeste nabo ligger ca. 200 meter øst for ejendommen. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at støjgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe støjgenerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Støv

Da der er ca. 200 meter til nærmeste naboer vurderes støvgenerne primært at forekomme lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger ud over det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Samlet vurdering

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at støvgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe støvgenerne.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Holstebro Kommune vurderer, at lyset i og uden for staldafsnittene ikke vil give væsentlige gener. Der fastsættes desuden vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lysgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe lysgenerne.

Restvand og spildevand

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 3.

Skema 3. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende bygninger med tagrender	Ledes via tagrender til dræn.
Regnvand fra fællesareal/foderbord (ny)	Ledes til spalter i eksisterende kostald som der ved ledes til gyllebeholder.
Restvand fra møddingsplads	Ledes til gyllebeholder via fortank
Restvand fra ensilageplads og malkerumsrestvand	Ledes til opsamler tank og udsprinkles
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler

Tag- og overfladevand

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt de fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluegener

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Følgenvirkninger

Affald

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, medicinrester m.v.), skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Holstebro Kommune vurderer, at affald ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne, hvis Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

BAT

Valg af BAT-teknologi for produktionsarealerne

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i [Husdyrgodkendelse.dk](https://husdyrgodkendelse.dk) fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2335	309	2644
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2335	155	2489
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	155
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT niveau er opnået gennem følgende virkemidler:

- fast overdækning af gyllebeholdere

Den ansøgte totale udledning er 2.489 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 2.644 kg N.

Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, kan klage over afgørelsen.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **18-03-2021**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og Lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Lars Nørgaard Christensen, Hajslundvej 12, 7500 Holstebro (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøtilladelse er sendt til:

- Ansøgers rådgiver Henrik Germundsson, Henrik Germundsson, h.germundsson@mail.dk.
- Alle sagens parter indenfor 165 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 03-02-2021 til 17-02-2021 har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

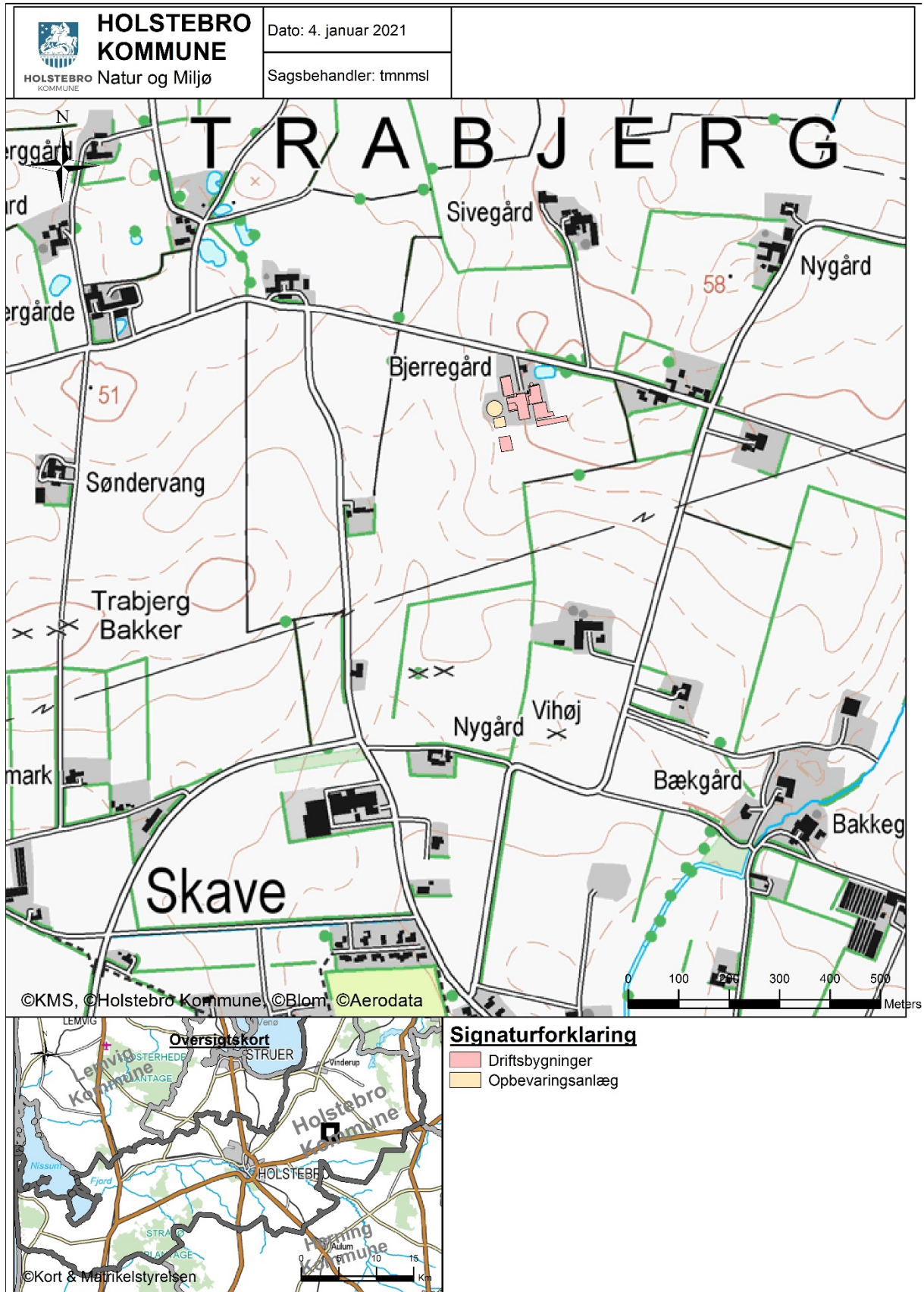
- Ansøgers rådgiver Henrik Germundsson, Henrik Germundsson, h.germundsson@mail.dk.
- Alle sagens parter indenfor 165 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 2 ugers nabohøringen høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 – Situationsplan

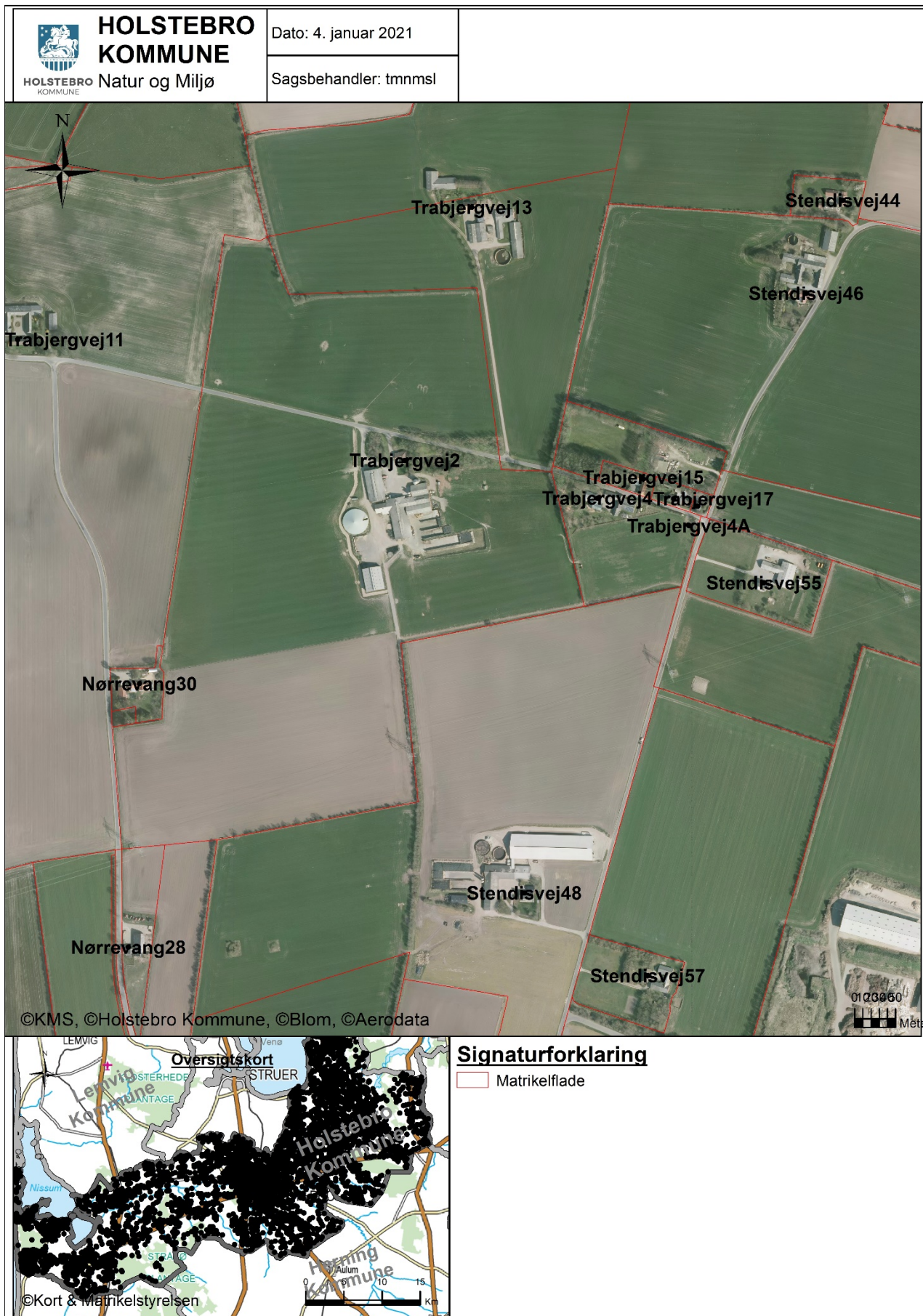
 HOLSTEBRO KOMMUNE Natur og Miljø	Dato: 4. januar 2021
	Sagsbehandler: tmnmsl

Signaturforklaring

- Driftsbygninger
- Opbevaringsanlæg

Bilag 3 – Omkringboende og planmæssige forhold

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser

Udpegning	Konflikt
Skovbyggelinje	Nej
Søbeskyttelseslinje	Nej
Åbeskyttelseslinje	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje	Nej
Kirkeaftalezoner	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Kystnærhedszone	Nej
Fredet område	Nej
Beskyttede diger	Nej
Fredskov	Nej
Negativ skovrejsningsområde (1112)	Nej
Lavbundsareal (1113)	Nej
Særligt værdifulde kulturmiljøer (1116 og 1117)	JA
Bevaringsværdigt landskab (1118)	Nej
Særlige geologiske interesser (1119)	Nej
Store husdyrbrug (1142)	Nej
Kystnærhedszonen – fri for bebyggelse	Nej
Fredede bygninger	Nej
Fredede eller bevaringsværdige bygninger	Nej
Udstrækning af ikke fredede fortidsminder	Nej
Ikke fredede fortidsminder	Nej
Kulturarvsarealer	Nej

Bilag 5 – Lavbundsarealer

 HOLSTEBRO KOMMUNE Natur og Miljø	Dato: 4. januar 2021
	Sagsbehandler: tmnmsl

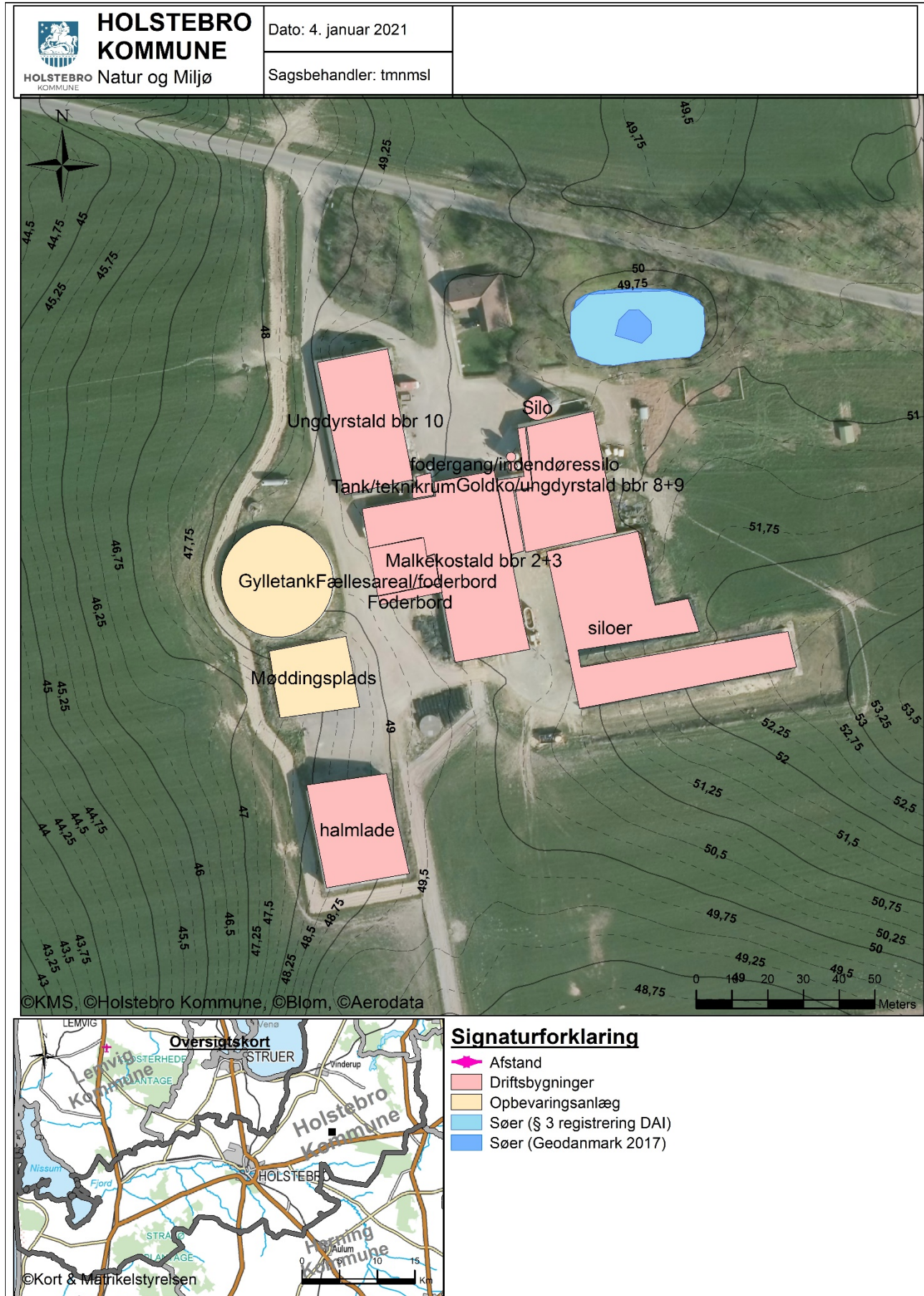
©KMS, ©Holstebro Kommune, ©Blom, ©Aerodata

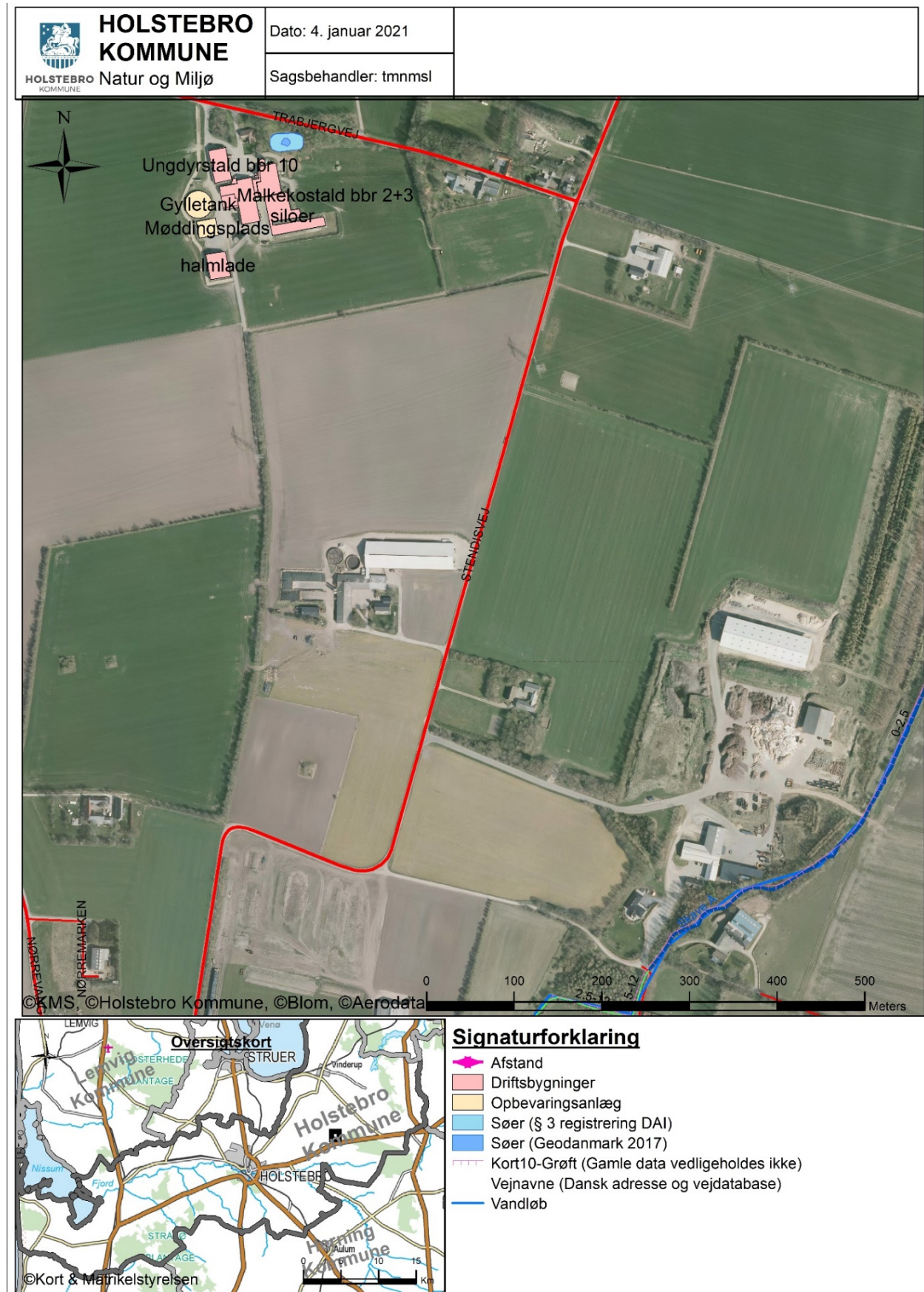
Signaturforklaring

- Afstand
- Driftsbygninger
- Lavbundsareal uden okkerklasse
- Lavbundsareal med okkerklasse

Bilag 3 - Højdekurve

Bilag 4 - Gylleuheld

Bilag 8 – Driftsjournal

TELTOVERDÆKNING	Dato for manglende overdækning	Beskrivelse og årsag	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1			

UHELD	Dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Teknik og Miljø

Udegående dyr	Dato for udbinding	Dato for indbinding
Ungdyrstald		
Malkekostald		
Goldko-/ungdyrstald		
Fællesareal/foderbord		